

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของบุคลากรในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ซึ่งมีวิธีดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนและวิธีการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ บุคลากรในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ปีการศึกษา 2554 โดยจำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 67 คน ครูที่ปรึกษา จำนวน 67 คน และครูแนะแนว จำนวน 67 คน รวมทั้งสิ้น 201 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 32. 2551 : 1-2)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มจากประชากรด้วยวิธีการสุ่มแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยใช้สภาพตำแหน่งเป็นชั้นภูมิ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครจซ์มอร์แกน (ประยูร อาษานาม. 2544 : 167) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 132 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 44 คน ครูที่ปรึกษา จำนวน 44 คน และครูแนะแนว จำนวน 44 คน

2.2 ทำการสุ่มโรงเรียนมาจำนวน 44 โรงเรียน ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลาก

2.3 จากโรงเรียนที่สุ่มมาได้ในข้อ 2.2 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่ปรึกษา และครูแนะแนว โรงเรียนละ 1 คน ในแต่ละกลุ่ม รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 132 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของบุคลากรในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 ศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของบุคลากรในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่ปรึกษา และครูแนะแนวลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งคำถามครอบคลุมโดยใช้กรอบ 5 ด้าน คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ด้านการส่งต่อนักเรียน โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

- 5 หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended Form) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากที่ได้กล่าวมาแล้ว เกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของบุคลากรในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างแบบสอบถามการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของบุคลากรในโรงเรียนมัธยมศึกษา ผู้ศึกษาค้นคว้าดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ จากบทความ ตำรา เอกสาร ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้ง 5 ด้าน
2. ศึกษารูปแบบและวิธีการสร้างแบบสอบถาม และแบบวิเคราะห์เอกสาร เพื่อเสนอแนวทางในการสร้างเครื่องมือ

3. สร้างแบบสอบถามการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของบุคลากรในโรงเรียนมัธยมศึกษา ให้ครอบคลุมขอบข่ายของกระบวนการของการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วยดังนี้

4.1 นายสุนทร หานามชัย วุฒิกการศึกษา ค.ม. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดบ้านแสงคง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผล

4.2 นางอารี ภูมิพันธุ์ วุฒิกการศึกษา ค.ม. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านโคกลอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและเนื้อหา

4.3 นายอนันต์ บุตรศรีเมือง วุฒิกการศึกษา ศษ.ม. สาขาหลักสูตรและการสอน ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านโคกใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและภาษา

5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา โครงสร้างและภาษา เพื่อให้ได้ข้อคำถามที่ครอบคลุม

6. นำแบบสอบถามที่ได้จากการตรวจสอบและคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้ง เพื่อจะได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ต่อไป

7. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 10 คน ครูที่ปรึกษาจำนวน 10 คน และครูแนะแนว จำนวน 10 คน รวมจำนวน 30 คน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33

8. นำข้อมูลจากการทดลองใช้มาหาค่าอำนาจจำแนก โดยวิธีการของ t-test ที่ระดับนัยสำคัญ .05 หรือถ้ามีค่า 1.75 ขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์ ผลปรากฏว่าผ่านเกณฑ์ทุกข้อโดยมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 11.306 ถึง 17.806

9. แบบสอบถามที่ผ่านเกณฑ์มาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค ผลปรากฏว่า แบบสอบถามมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.6240

10. นำแบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่นผ่านเกณฑ์มาจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

11. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์นำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการจัดการเก็บรวบรวมข้อมูลมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ถึง ผู้อำนวยการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการออกหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูลในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32
2. ผู้อำนวยการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 แจงไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 พร้อมกำหนดวันรับแบบสอบถามคืนภายใน 2 สัปดาห์
3. ผู้วิจัยไปเก็บรวบรวมข้อมูลตามวันเวลาที่กำหนด กรณีไม่ได้รับแบบสอบถาม ผู้วิจัยจะติดตามให้ได้แบบสอบถามด้วยตนเอง ผลปรากฏว่า ได้แบบสอบถามคืน 132 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทุกฉบับแต่ละข้อ
2. กรอกรหัสแบบสอบถาม
3. กำหนดตัวเลขแทนค่าข้อมูลในแบบสอบถามแต่ละข้อแล้วบันทึกข้อมูล
4. นำแบบสอบถามมาประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ และร้อยละ นำเสนอข้อมูลด้วยตารางประกอบคำอธิบาย
2. การศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของบุคลากรในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานนำเสนอข้อมูลด้วยตารางประกอบการอธิบาย สำหรับเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยใช้เกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

4.51 – 5.00	หมายความว่า	การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายความว่า	การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก
2.51 – 3.50	หมายความว่า	การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 – 2.40	หมายความว่า	การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.50	หมายความว่า	การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของบุคลากรในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง ใช้ค่าสถิติ t-test กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

4. การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของบุคลากรในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ใช้ค่าสถิติ F-Test เมื่อพบความแตกต่างและค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะทำการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe') กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

4. ข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกันแล้วแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าร้อยละ

1.2 ค่าเฉลี่ยมีสูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 105)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของข้อมูลหรือคะแนน
 N แทน จำนวนข้อมูล

1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีสูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 103)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง
 X แทน คะแนนแต่ละตัว

N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
\sum	แทน	ผลรวม

2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ใช้ดังนี้

วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 174)

$$\alpha = \frac{K}{(K-1)} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_r^2} \right\}$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าความเชื่อมั่น
	K	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือหรือแบบสอบถาม
	$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมของค่าความแปรปรวนของคะแนนรวม
	S_r^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนรวม

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 ทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 32 จำแนกตามสถานภาพ โดยใช้ค่าที่ t-test Independent มีสูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 69)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2 + S_L^2}{n}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาการแจกแจงแบบ t
	\bar{X}_H	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มสูง
	\bar{X}_L	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
	S_H^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มสูง
	S_L^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
	n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

3.2 การทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่ปรึกษา และครูแนะแนวเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของบุคลากรในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่งและขนาดของโรงเรียน โดยการวิเคราะห์แปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) โดยใช้สูตร ดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2544 : 183)

$$F = \frac{MSb}{MSw}$$

เมื่อ F แทน ค่าที่ใช้ในการพิจารณาแบบแจกแจงแบบ F
 MSb แทน ความแปรปรวน (Mean Square) ระหว่างกลุ่ม
 MSw แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

3.3 เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แล้วจึงเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ตามวิธีการของเซฟเฟ้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2544 : 183)

$$CV_d = \sqrt{(k-1)(F_\alpha)(MS_w)\left(\frac{1}{n_i} + \frac{1}{n_j}\right)}$$

เมื่อ k แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
 F_α แทน ค่าวิกฤต F ที่ระดับนัยสำคัญ α ซึ่งเปิดจากตารางค่าวิกฤต F
 MS_w แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม ที่คำนวณไว้แล้วในการวิเคราะห์ ความแปรปรวน
 n_i, n_j แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่นำมาเปรียบเทียบกัน
 CV_d แทน ค่าที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจตัดสินความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยแต่ละคู่ กล่าวคือ ค่าเฉลี่ย 2 ค่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติก็ต่อเมื่อค่าเฉลี่ย 2 ค่านั้นมีค่าความแตกต่างมากกว่าหรือเท่ากับค่า CV_d